

Dvě stovky lidí. Praha jedná s Kyjevem o evakuaci domova pro seniory

PETR ŠVIHEL

VČERA 5:00

Ústav v Dnipropetrovské oblasti na východě Ukrajiny ohrožují boje. Tuzemské sociální služby ale zatím mají zkušenosti s péčí o jednotlivé uprchlíky.

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) už několik týdnů řeší další pomoc Ukrajině. Tentokrát by se mělo do Česka přesunout osazenstvo domova pro seniory z Dnipropetrovské oblasti na východě Ukrajiny, tedy poblíž frontové linie. Jedná se o zhruba 200 klientů.

Probíhající jednání Seznam Zprávám potvrdili zástupci ministerstva, ukrajinské ambasády i Asociace poskytovatelů sociálních služeb.

„Samozřejmě to nemůže být na úkor lidí z Česka, kteří by potřebovali pomoc. To je základní pravidlo, podle kterého postupujeme,“ řekl Jan Vrbický, vedoucí oddělení koncepce sociálních služeb MPSV, který má přesun na starosti.

Mluvčí ukrajinské ambasády Tetiana Okopna popsala, že jde o zařízení, kde jsou jak lidé s fyzickým hendikepem, tak i psychickými potížemi. A právě to přesun brzdí.

„Ne všechny je vhodné umístit do sociálních služeb, někteří by měli být spíše v psychiatrických ústavech,“ vysvětlil prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb Jiří Horecký.

Problémem může být i případně chybějící lékařská dokumentace. „Dostali jsme zprávu, že nejdříve projdou nějakým psychiatrickým oddělením, které určí, kdo je ještě vhodný do sociálního a kdo už do psychiatrického zařízení,“ přiblížil Horecký. Není podle něj rovněž jasné, kolik členů personálu by evakuované z Ukrajiny doprovázelo.

Mluvčí ambasády Okopna redakci sdělila, že se momentálně čeká na vyjádření české strany. Vrbický z ministerstva pak podotkl, že se zároveň čeká i na finální potvrzení Ukrajinců, že je evakuace nutná.

Zájem zatím není

Chystaná evakuace celého ústavu je mimořádnou akcí, podle mezinárodních dohod, ke kterým se Česko připojilo, ale mají váleční uprchlíci na tuzemskou sociální péči nárok. A to nejpozději od letošního března, kdy začal platit režim dočasné ochrany, jak potvrdilo [stanovisko](#) MPSV.

„Pokud celkové příjmové a sociální poměry takovým lidem neumožňují uhradit náklady na sociální služby, poskytuje se jim na základě čestného prohlášení potřebná služba bezplatně. Konkrétně seniorům lze poskytnout například ošetrovatelskou péči či odborné sociální poradenství,“ reagoval na dotaz Seznam Zprávám Jakub Augusta, vedoucí oddělení mediální komunikace MPSV.

Organizace provozující domovy pro seniory, případně další sociální služby, ovšem zatím příliš zkušeností s péčí o seniory-uprchlíky nemají.

„Máme jednu dvojici, kdy naši službu potřebuje pán, a pak máme jednu paní. Funguje to v klidu, žádný problém,“ uvedla Eva Kalhousová, ředitelka pražského Domova pro seniory Elišky Purkyňové.

Běžnou péči zvládají bez překladatelky, se složitější komunikací pomáhá pracovnice původem z Ukrajiny. „Je na to vypsáný grant, služby si píšeme, a měli by nám to proplatit,“ dodala Kalhousová s tím, že po ukrajinských klientech nežádají úhradu služeb.

Nejsou na to zvyklí

Oslovené domovy zatím zájem ze strany ukrajinských seniorů nezaznamenaly. „Moje interpretace je, že pečovatelské služby nejsou na Ukrajině obvyklé. Druhá věc je, že senioři nepřijeli sami a pečují o ně rodina,“ řekla například Martina Pojarová, ředitelka Pečovatelského centra Praha 7.

Podobně mluví i další. „Na Ukrajině jsou zvyklí tuto péči zajišťovat v rámci rodiny a neformálně. Nejvíce využívaná tam je pečovatelská služba, která dochází a stará se – například dováží obědy a podobně,“ nastínil Horecký.

Pojarová doplnila, že konkrétně v její organizaci mají prostor poskytovat právě terénní pečovatelské služby. „Snažíme se vyhovět. Není to tak, že by byly dlouhé čekací doby,“ uvedla ředitelka. Předpokládá, že časem začnou váleční uprchlíci využívat i služby pro seniory.

Podle Jarmily Lomozové, zástupkyně ředitele Arcidiecézní charity Praha, je problém u pobytových služeb, tedy například v domovech pro seniory.

„Situace je dlouhodobě taková, že se nedostává kapacit pro všechny osoby, které by pomoc potřebovaly,“ upozorňuje. O přijetí klienta se rozhoduje na základě šetření a služba je poskytnuta tomu, kdo ji v daný okamžik nejvíce potřebuje.

Asociace poskytovatelů sociálních služeb si v dubnu mezi svými 330 členy udělala průzkum, jestli už mají zkušenosti s ukrajinskými klienty. Jen necelých třináct procent odpovědělo, že ano. A z průzkumu vyplývá, že by spíše než o pobytové služby mělo jít převážně o poradenství.